

Î N C H E I E R E

13 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,

Judecător:

Judecători:

Tatiana Vieru,

Iurie Bejenaru, Tamara Chișca-Doneva,

Dumitru Mardari, Valentina Clevadî

examinând cererile de revizuire depuse de către Starciuc Nicolae și reprezentantul său – avocatul Dumitru Cucu,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Starciuc Nicolae împotriva Direcției Sănătății a Consiliului municipal Chișinău, ÎMSP „Spitalul clinic municipal pentru copii Valentin Ignatenco”, Consiliului municipal Chișinău și Mătrăgună Nelia privind constatarea ilegalității ordinelor de concediere și transfer, anularea ordinului de desemnare în calitate de director, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 09 decembrie 2015, prin care a fost admis recursul declarat de Consiliul municipal Chișinău prin intermediul reprezentantului – Tofan Tudor, casată decizia Curții de Apel Chișinău din 28 mai 2015 și menținută hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 30 decembrie 2014, prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La 11 iulie 2014, reclamantul Starciuc Nicolae s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva Direcției Sănătății a Consiliului municipal Chișinău, ÎMSP SCM „Valentin Ignatenco”, Consiliului municipal Chișinău și Mătrăgună Nelia privind constatarea ilegalității ordinelor de concediere și transfer, anularea ordinului de desemnare în calitate de director, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă și repararea prejudiciului moral.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a indicat că, prin ordinul Departamentului Sănătății (autoritatea competentă la acel moment până la intervenirea modificărilor în Legea ocrotirii sănătății) nr. 153P din 09.12.2003, a fost numit în calitate de director al ÎMSP SCM „Valentin Ignatenco”, iar prin ordinul Direcției Sănătății Consiliului municipal Chișinău nr. 49P din 19 iunie 2014, a fost concediat din funcția enunțată pentru faptul că a atins vârsta de 65 ani și este conducător al ÎMSP SCM „Valentin Ignatenco”.

Afirmă că, Direcția Sănătății a Consiliului municipal Chișinău nu a fost în drept de a-l concedia, deoarece acest drept aparține exclusiv fondatorului acestei instituții.

În acest context, relevă prevederile art. 4 alin. 2¹ din Legea ocrotirii sănătății nr. 411 din 28.03.1995, care statuează că, conducătorii instituțiilor medico-sanitare publice republicane, municipale, raionale sînt selectați prin concurs organizat de Ministerul Sănătății și sînt numiți în funcție de conducători a instituțiilor medico-sanitare publice republicane, municipal de către fondator.

Susține că, fondator al ÎMSP SCM „Valentin Ignatenco”, este Consiliul municipal Chișinău, dar nu Direcția Sănătății, care constituie o subdiviziune auxiliară a acestui organ colegial. Prin urmare, competențele de angajare și concediere a directorilor de Instituții Medico Sanitare Publice, s-au transmis exclusiv Consiliului municipal Chișinău, adică fondatorului. Deci, la caz se constată că actul de concediere a directorului ÎMSP SCM „Valentin Ignatenco”, este emis de un subiect fără competențe în acest sens.

Mai mult ca atât, menționează reclamantul că, art. 82 lit. i) Codul muncii, în baza căruia a fost concediat, a fost modificat în anul 2006 și, anume, ca temei de încetare a raporturilor de muncă a fost introdusă sintagma „atingerea vârstei de 65 de ani de către conducătorul unității de stat, inclusiv municipale, sau al unității cu capital majoritar de stat” – prevedere introdusă prin Legea nr. 8 din 09.02.06.

Însă, consideră reclamantul că, această normă nu poate fi aplicată la caz și, prin urmare, nu poate constitui drept temei pentru eliberarea dînsului din funcția deținută pe motiv că, a fost desemnat în calitate director al ÎMSP SCM „Valentin Ignatenco” în anul 17.02.2003, adică în momentul în care prevederea din art.82 lit.i) din Codul muncii încă nu era modificată și persoanele pensionate puteau activa nestingherit.

În această ordine de idei, subliniază reclamantul că, conform art.6 alin. (1) din Codul civil, legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică și nici nu suprimă condițiile de constituire a unei situații juridice constituite anterior, nici condițiile de stingere a unei situații juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică și nu desființează efectele deja produse ale unei situații juridice stinse sau în curs de realizare, iar conform art.46 alin.(1) din Legea privind actele legislative, actul legislativ produce efecte numai în timpul cât este în vigoare și nu poate fi retroactiv sau ultraactiv.

Totodată, a mai invocat reclamantul că, cererea de transfer prin care a solicitat transferarea sa din funcția de director în cea de vice-director urmează a nu fi luată în considerație din motiv că, a fost forțat să o scrie și să o semneze.

De asemenea, invocă reclamantul, la aceeași dată cînd a fost emis ordinul de concediere în privința sa – 19.06.2014, de către șeful Direcției Sănătății a Consiliului municipal Chișinău a mai fost emis un ordin cu același număr nr.49P, prin care deja a fost transferat din funcția de director al ÎMSP SCM „Valentin Ignatenco” în funcția de vice-director al acestei instituții.

Prin urmare, arată reclamantul că, șeful Direcției Sănătății a Consiliului municipal Chișinău a emis două ordine în privința sa care se exclud reciproc și anume, cel de concediere și cel de transfer în altă funcție.

Astfel, reieșind din faptul că la speță este prezent un litigiu legat de dreptul muncii, indică că, sarcina probațiunii pe această categorie de pricini civile revine în sarcina angajatorului dar nu a salariatului, inclusiv pricina se examinează în ordine de contencios administrativ deoarece actul de concediere la speță este administrativ, ceea ce presupune că sarcina probațiunii revine autorității emitente a actului.

Solicită reclamantul Starciuc Nicolae, inclusiv prin cererea de concretizare a acțiunii, constatarea ilegalității ambelor ordine de concediere și transfer nelegitim nr.49P din 19.06.2014, emise de Direcția Sănătății a Consiliului Municipal Chișinău, prin care a fost concediat și transferat nelegitim din funcția de director al al ÎMSP SCM „Valentin Ignatenco” în funcția de vice-director al acestei instituții; anularea ordinelor enunțate; restabilirea în funcția de director al ÎMSP SCM „Valentin Ignatenco” din data de 19.06.2014; încasarea din contul Direcției Sănătății a Consiliului municipal Chișinău în beneficiul său a salariului pentru absența forțată de la muncă în sumă de 42000 lei, a prejudiciului moral în sumă de 100000 lei, precum și a tuturor cheltuielilor de judecată care se compun din taxa de stat achitată la depunerea acțiunii și cheltuielile de judecare a pricinii în sumă de 5 000 lei; de a dispune executarea imediată a hotărârii în partea restabilirii sale în funcția de director al ÎMSP SCM „Valentin Ignatenco” și încasarea unui salariu mediu lunar, în sumă de 7000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 30 decembrie 2014, acțiunea depusă de către Starciuc Nicolae a fost respinsă ca fiind neîntemeiată (vol.I, f.d.209).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 mai 2015 a fost admis apelul declarat de către Starciuc Nicolae, fiind casată hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 30 decembrie 2014 și pronunțată o nouă hotărâre, de admitere a acțiunii. S-a constatat ilegalitatea ordinelor de concediere și transfer nr.49P din 19.06.2014, emise de Direcția Sănătății a Consiliului municipal Chișinău, prin care Starciuc Nicolae a fost concediat și transferat din funcția de director al ÎMSP SCM „Valentin Ignatenco” în funcția de vicedirector al acestei instituții. S-au anulat ordinele de concediere și transfer nr.49P din 19.06.2014, emise de Direcția Sănătății a Consiliului municipal Chișinău, prin care Starciuc Nicolae a fost concediat și transferat din funcția de director al ÎMSP SCM „Valentin Ignatenco” în funcția de vicedirector al acestei instituții. S-a anulat ordinul nr.50P din 19.06.2014, de desemnare a Nelei Mătrăgună în calitate de director al ÎMSP SCM „Valentin Ignatenco”. S-a restabilit Starciuc Nicolae în funcția de director al ÎMSP SCM „Valentin Ignatenco”. În partea încasării diferenței salariale a fost admis renunțul lui Starciuc Nicolae de la acțiune și procesul civil în această parte s-a încetat (vol.II, f.d.52-53).

Nefiind de acord cu decizia enunțată, la 28 august 2015, Consiliul municipal Chișinău prin intermediul reprezentantului – Tofan Tudor, a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 09 decembrie 2015, a fost admis recursul declarat de Consiliul municipal Chișinău prin intermediul reprezentantului

– Tofan Tudor, casată decizia Curții de Apel Chișinău din 28 mai 2015 și menținută hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 30 decembrie 2014.

La data de 26 februarie 2016 și la 06 aprilie 2016, Starciuc Nicolae și reprezentantul său – avocatul Dumitru Cucu au depus o cerere de revizuire și, respectiv o cerere de revizuire suplimentară împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 09 decembrie 2015, solicitând instanței de revizuire casarea deciziei și dispunerea reexaminării cauzei.

În motivarea cererii, revizuentul și reprezentantul său au invocat prevederile art. 449 lit. b) CPC, în sensul că le-au devenit cunoscute circumstanțe esențiale ale pricinii, care influențează soluția, despre care nu a avut cunoștință la data examinării cauzei.

Prin referințele din 04 aprilie 2016 și, respectiv din 12 aprilie 2016, Direcția Sănătății a Consiliului municipal Chișinău, ÎMSP „Spitalul clinic municipal pentru copii Valentin Ignatenco” și Consiliul municipal Chișinău au solicitat respingerea ca fiind inadmisibilă a cererilor de revizuire depuse de către Starciuc Nicolae și reprezentantul său – avocatul Dumitru Cucu împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 09 decembrie 2015, pe motiv că, recurentul – revizuent Starciuc Nicolae nu a făcut dovada faptului că în procesul examinării pricinii a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele enunțate pentru soluționarea pricinii, inclusiv și pentru obținerea actelor prezentate ca temei de depunere a cererilor de revizuire.

În conformitate cu art.452 alin.alin. (1) și (3) CPC al RM, instanța examinează cererea de revizuire în ședință publică în conformitate cu normele de examinare a cererii de chemare în judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică examinarea cererii de revizuire.

În conformitate cu art.444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Conform art.6 alin. (7) din Legea privind actele legislative nr.780 din 27.12.2001, în cazul în care între două acte legislative cu aceeași forță juridică apare un conflict de norme ce promovează soluții diferite asupra aceluiași obiect al reglementării, se aplică prevederile actului posterior.

Coraborând prevederile art.452 alin.(1) CPC al RM cu art.444 CPC, care este modificat printr-o Lege posterioară ce promovează soluții diferite privitor la citarea și participarea părților, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a examina cererea de revizuire în lipsa participanților potrivit regulilor de examinare a recursului.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră cererile de revizuire neîntemeiate și care urmează a fi respinse ca fiind inadmisibile.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite o încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447 CPC, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 CPC și anexându-se probele ce le confirmă.

Colegiul menționează că, revizuirea este posibilă doar în cazurile în care sunt invocate și sunt probate circumstanțe, fapte ori evenimente prevăzute de lege ca temeiuri, care sunt esențiale pentru relațiile în litigiu și de natură să influențeze soluția adoptată. Temeiurile declarării revizuirii sunt expres prevăzute în art. 449 CPC care poartă un caracter exhaustiv.

Pornind de la aceste cerințe, Colegiul relevă că revizuirea unei hotărâri date de către instanță este posibilă doar în cazul în care solicitantul, după devenirea irevocabilă a hotărârii, intră în posesia unui temei din cele prevăzute de art. 449 CPC. În același timp, acest temei trebuie să vizeze situația de fapt, care a fost obiectul examinării în instanța de fond, dat fiind că instanța de recurs verifică corectitudinea aplicării și interpretării de către instanța inferioară a normelor de drept material și procesual în limitele materialelor din dosar și în limitele recursului declarat, or, nu poate fi revizuită o hotărâre care elucidează o anumită situație de fapt, asupra căreia s-a pronunțat instanța de fond, prin prisma unui temei care caracterizează o altă situație.

Colegiul reține că, pentru a redeschide procesul trebuie să fie invocate temeiurile prevăzute de către art. 449 CPC și prezentate circumstanțele sau faptele existente obiectiv pentru declararea revizuirii confirmate în fața instanței prin prezentarea unor probe concludente.

Din conținutul cererii de revizuire și cererii de revizuire suplimentare depuse de către Starciuc Nicolae și reprezentantul său – avocatul Dumitru Cucu rezultă că, revizuentul a invocat drept temei de revizuire prevederile art. 449 lit. b) CPC.

În acest context, Colegiul reiterează că, potrivit art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

În interpretarea corectă a prevederii enunțate, instanța de revizuire relevă că, circumstanțele sau faptele menționate, trebuiau să existe obiectiv pînă la pronunțarea hotărârii, iar revizuentul nu putea ști despre aceste circumstanțe anterior pronunțării hotărârii, revizuirea căreia se atacă.

Cu referire la prevederile enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că cele invocate de către revizuent în susținerea cererilor de revizuire nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 lit. b) CPC, or faptele invocate trebuie să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată și să existe obiectiv pînă la pronunțarea hotărârii, fapt ce la caz nu se atestă.

Sunt irelevante pentru admiterea cererilor de revizuire și retractarea deciziei irevocabile argumentele revizuentului Starciuc Nicolae și reprezentantului său – avocatul Dumitru Cucu, expuse în prezentele cereri de revizuire precum că, la caz, circumstanțele noi care ar permite revizuirea procesului și pronunțarea unei noi hotărâri, ar constitui faptele juridice și anume: decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 17/2 din 23.10.2008, prin care s-a exclus din Statutele Instituțiilor Medico Sanitare Publice dreptul Direcției Sănătății de a demite sau angaja directorii instituțiilor medico sanitare publice; Statutul ÎMSP „Spitalul clinic

municipal pentru copii Valentin Ignatenco”; decizia Consiliului municipal Chișinău de modificare a statutului din 22.12.2004; decizia Camerei înregistrării de Stat de operare a modificării în statut (excluderea competenței); acordul adițional la statut de excludere a competenței; ordinul Ministerului Sănătății nr. 254 din 06.09.2004 și ordinul Ministerului Sănătății nr. 1250 din 12.12.2012 de abrogare a statutelor.

Or, recurentul – revizuent Starciuc Nicolae nu a făcut dovada faptului că în procesul examinării pricinii a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele enunțate pentru soluționarea pricinii, inclusiv și pentru obținerea actelor prezentate ca temei de depunere a cererilor de revizuire, condiție însă care este direct impusă prin lege. Deci, circumstanțele enunțate nu constituie circumstanțe noi care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului.

Referitor la celelalte argumente invocate de către revizuent și reprezentantul său în susținerea cererilor de revizuire, Colegiul remarcă că acestea au constituit obiectul dezbaterilor judiciare, instanța de recurs expunându-se pe marginea lor în decizia sa din 09.12.2015, a cărei revizuire se solicită, cu atât mai mult că, o parte din aceste argumente nici nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 lit. b) CPC, or, dezacordul revizuentului și a reprezentantului său cu decizia instanței de recurs din 09.12.2015 a cărei revizuire este solicitată, nu poate constitui temei de revizuire în baza art.449 lit. b) CPC.

În asemenea circumstanțe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, revizuirea este o cale de retractare a hotărârii și nu de reformare. În cadrul revizuirii nu se verifică legalitatea și temeinicia hotărârii adoptate, ci în baza unor temeiuri strict prevăzute de lege are loc redeschiderea procesului și aceste temeiuri trebuie să fie obiective, reale și legale, ce s-ar încadra în prevederile art. 449 CPC, de asemenea, aceste temeiuri urmează a fi aplicate așa cum le-a determinat norma juridică respectivă.

Iar, o cerere care nu conține aceste temeiuri nu poate fi examinată ca cerere de revizuire, fiind inadmisibilă încercarea de rediscutare a unei hotărâri irevocabile.

Prin urmare, cererile lui Starciuc Nicolae și reprezentantului său – avocatul Dumitru Cucu privind revizuirea deciziei Curții Supreme de Justiție din 09 decembrie 2015, nu se încadrează în prevederile legale enunțate și urmează a fi respinse ca inadmisibile, or, admiterea cererilor de revizuire în împrejurările reținute va constitui incontestabil o încălcare a principiului securității raporturilor juridice, ceea ce este inadmisibil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene pentru Drepturile Omului din 06 decembrie 2005 pe cazul Popov (2) contra Moldovei nr. 19960/04.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, motivele invocate în cererile de revizuire nu se încadrează în temeiurile art. 449 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererile de revizuire ca fiind inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 269-270, 453 alin.(1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se resping ca fiind inadmisibile cererile de revizuire depuse de către Starciuc Nicolae și reprezentantul său – avocatul Dumitru Cucu împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 09 decembrie 2015, în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Starciuc Nicolae împotriva Direcției Sănătății a Consiliului municipal Chișinău, ÎMSP „Spitalul clinic municipal pentru copii Valentin Ignatenco”, Consiliului municipal Chișinău și Mătrăgună Nelia privind constatarea ilegalității ordinelor de concediere și transfer, anularea ordinului de desemnare în calitate de director, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă și repararea prejudiciului moral.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Tamara Chișca-Doneva

Dumitru Mardari

Valentina Clevadi